

ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У ЛС АДА

1. ДЕФИНИСАЊЕ КЛАСА ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА И МЕТОД ИСТРАЖИВАЊА

Уважавајући потребу вредновања и поређења стања безбедности саобраћаја, користећи индикаторе безбедности саобраћаја (ИБС) у наставку су приказани резултати мерења индикатора безбедности саобраћаја према усвојеним класама. Свакој од класа је додељена и једна од боја, посматрано од најбоље до најлошије вредности индикатора безбедности саобраћаја, респективно: тамно зелена, жута, наранџаста, црвена и црна.

У делу анализе индикатора у вези употребе мобилних телефона у вожњи, биће приказан индикатор "% возача у саобраћајном току који не користе мобилни телефон током вожње", чије су класе приказане у Табели 1.1. Када су у питању индикатори заштитних система, користеће се следеће класе дефинисане у Табели 1.2. У делу анализе индикатора у вези понашања пешака биће приказан индикатор „% пешака, који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за семафорисане и несемафорисане пешачке прелазе)“, користећи класе дефинисане у Табели 1.3.

Табела 1.1. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са не коришћењем мобилних телефона у вожњи и прелазака пешака на „зелено“ светло

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$99\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$98\% \leq \text{ИБС} < 99\%$	
средња вредност ИБС	$97\% \leq \text{ИБС} < 98\%$	
ниска вредност ИБС	$96\% \leq \text{ИБС} < 97\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 96\%$	

Табела 1.2. – Дефинисање боје индикатора у вези са заштитним системима

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	
средња вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	
ниска вредност ИБС	$70\% \leq \text{ИБС} < 80\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 70\%$	

Табела 1.3. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са преласком коловоза од стране пешака на обележеном пешачком прелазу

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	
средња вредност ИБС	$85\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	
ниска вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 85\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 80\%$	

2. ТАБЕЛА ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА У 2025. ГОДИНИ

Табела 2.1. Вредности свих индикатора за посматрану локалну самоуправу и Републику Србију (2025)

Индикатори	Индикатори	Насеље			Ван насеља			Укупно		
		ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ
Мобилни телефон	ПА	94,7	102	95,4	91,0	152	94,9	92,8	140	95,1
	ТВ	94,0	69	91,8	84,0	135	90,2	89,0	111	90,7
	БУС	73,9	145	91,5	73,9	141	91,2	73,9	155	91,2
Сигурносни појас	Возачи ПА	91,3	26	81,6	91,5	56	86,6	91,4	42	85,0
	Сувозачи ПА	77,2	100	78,7	84,8	89	84,3	80,8	102	82,3
	Предње седиште ПА	85,2	64	80,4	88,8	70	85,7	87,0	72	83,9
	Задње седиште ПА	35,8	32	22,6	59,4	31	37,2	52,5	33	32,5
	Возачи ТВ	72,0	35	60,0	90,0	11	66,7	81,0	14	64,9
	Сувозачи ТВ	40,0	114	49,8	71,4	37	57,1	52,9	101	55,2
	Предње седиште ТВ	66,7	50	57,9	87,7	9	64,9	76,9	29	63,1
	Возачи БУС	73,9	17	31,8	87,0	15	38,9	80,4	8	38,1
	Сувозачи БУС	41,2	62	34,2	57,1	43	37,4	45,8	57	37,6
	Предње седиште БУС	60,0	26	32,4	80,0	16	38,6	68,6	20	38,0
Заштитни системи за децу	Дечије седиште	71,9	74	65,6	100,0	1	71,7	86,4	22	69,9
	Сигурносни појас	80,6	10	46,3	56,3	62	49,0	68,3	40	49,3
	Укупно – деца	76,2	30	56,0	78,8	29	60,4	77,5	29	59,6
Заштитни системи – сви у ПА		82,5	36	75,2	85,1	49	80,3	83,8	48	78,7
Заштитне кациге	Возачи мопеда	79,3	57	59,6	91,4	45	63,7	85,9	44	61,6
	Путници на мопедима	75,0	63	58,6	83,3	54	62,9	78,6	59	60,8
	Возачи и путници на мопедима	78,4	58	59,4	90,2	45	63,5	84,6	47	61,4
	Возачи мотоцикала	92,3	82	87,4	83,3	127	90,7	80,0	136	89,2
	Путници на мотоциклима	100,0	1	86,4	85,7	111	89,7	92,3	82	87,4
	Возача и путника на мотоциклима	93,8	81	87,2	83,8	126	90,5	81,4	132	88,8
	Мопедиста и мотоциклиста	85,5	56	73,6	87,7	59	77,3	83,0	72	76,3
	Бициклисти	3,8	55	5,4	6,5	65	6,3	5,3	66	5,8
Пешаци	% прелазака на "зелено" светло	80,8	60	80,3	N/A	N/A	N/A	80,8	60	80,3
	% прелазака на ОПП	75,2	76	70,6	N/A	N/A	N/A	75,2	76	70,6
	% исправних прелазака	83,8	91	74,3	N/A	N/A	N/A	83,8	91	74,3
	% исправних прелазака деце	90,0	41	77,1	N/A	N/A	N/A	90,0	41	77,1
	% прелазака без ометања	92,4	129	94,8	N/A	N/A	N/A	92,4	129	94,8

Легенда:

Ранг – позиција посматране локалне самоуправе у односу на остале локалне самоуправе на подручју Републике Србије према конкретном индикатору.

ЛС – локална самоуправа

СРБ – Република Србија

ПА – путнички аутомобил

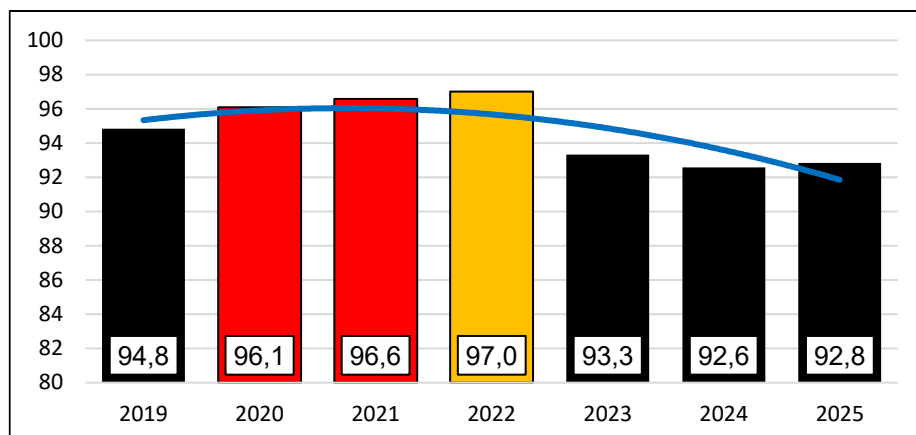
ТВ – теретна возила

БУС – аутобус

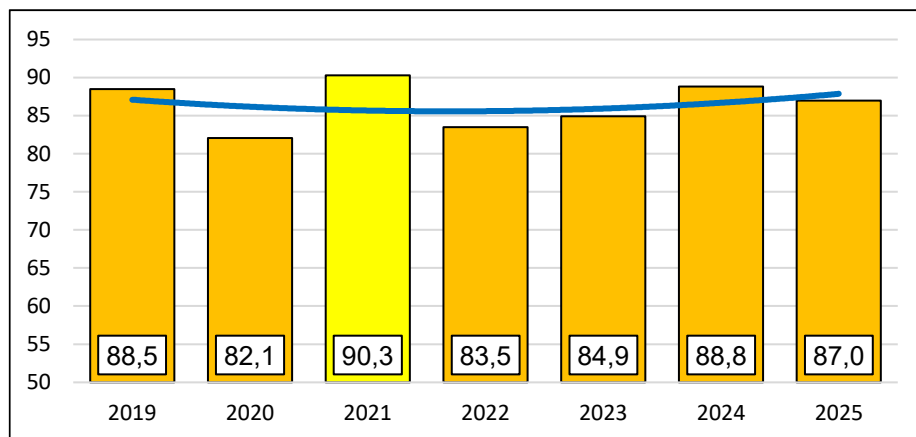
ОПП – обележени пешачки прелаз

N/A – подаци/ранг не постоје или нису доступни

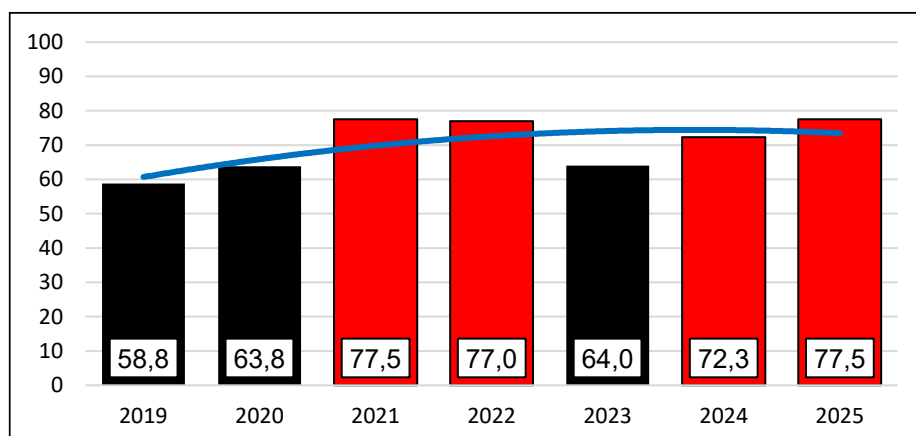
3. ТРЕНДОВИ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ЗА ПЕРИОД 2019-2025

Дијаграм 3.1. Тренд % некористишења мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

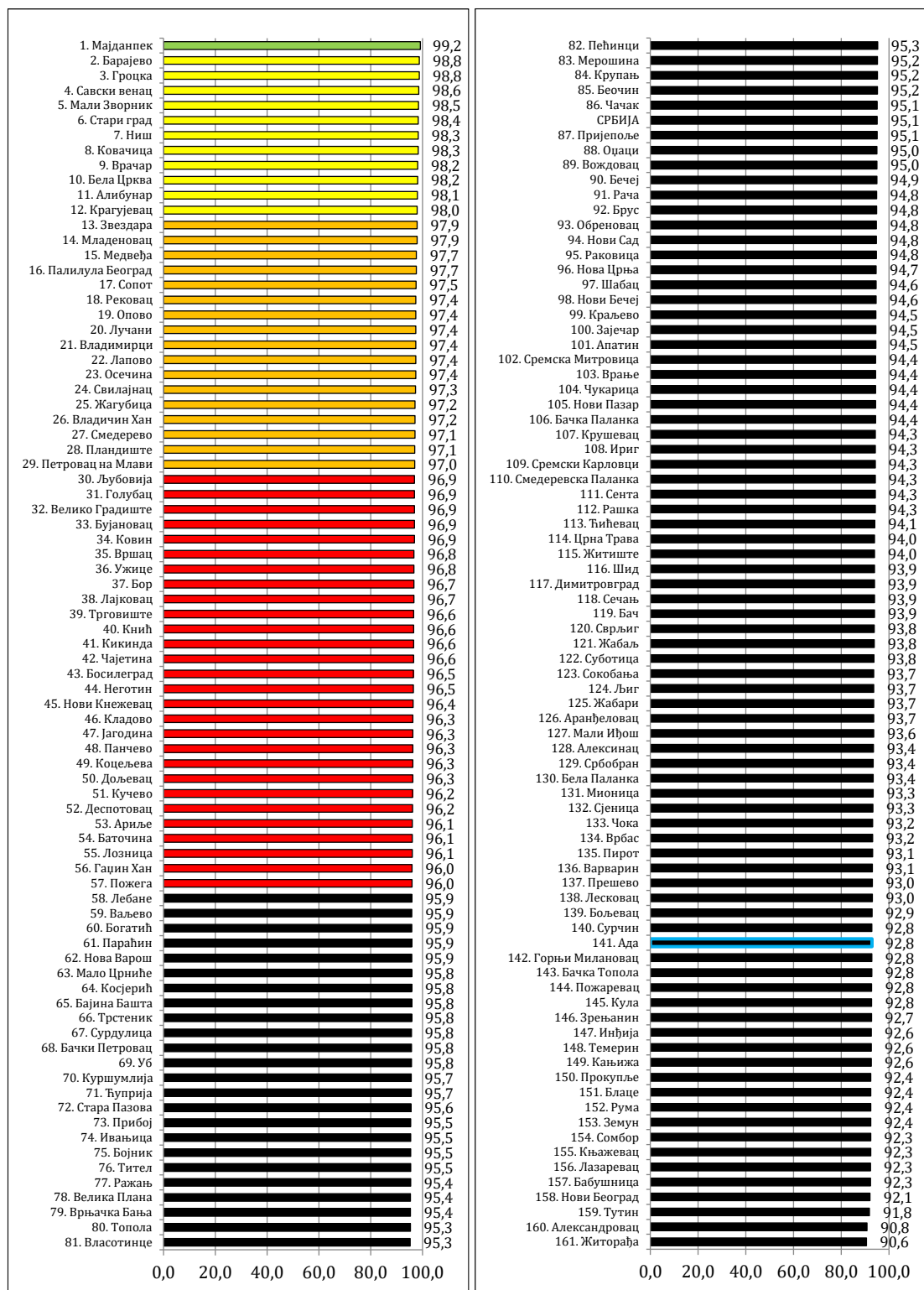
Дијаграм 3.2. Тренд % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

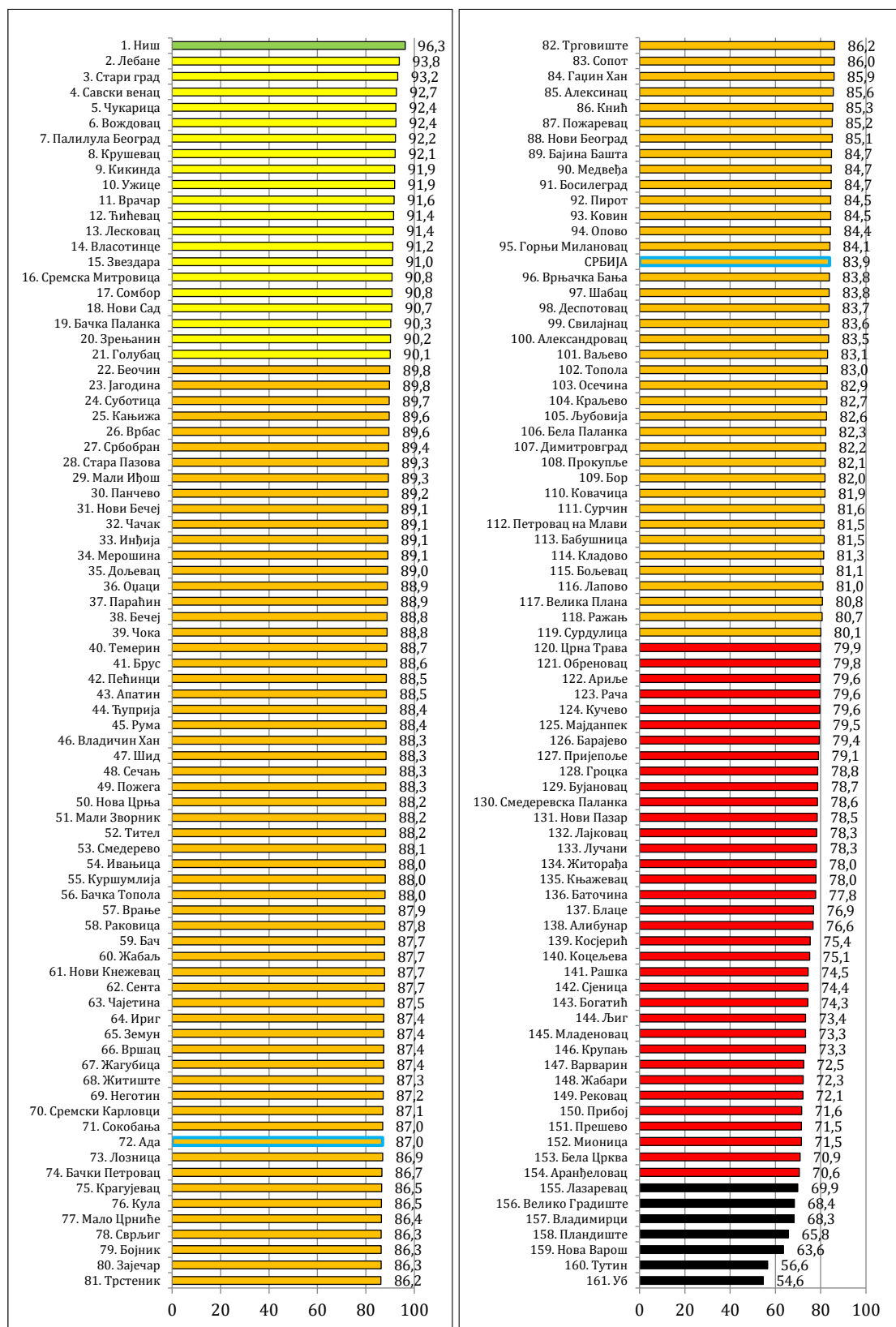
Дијаграм 3.3. Тренд % употребе заштитних система за децу до 12 година у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

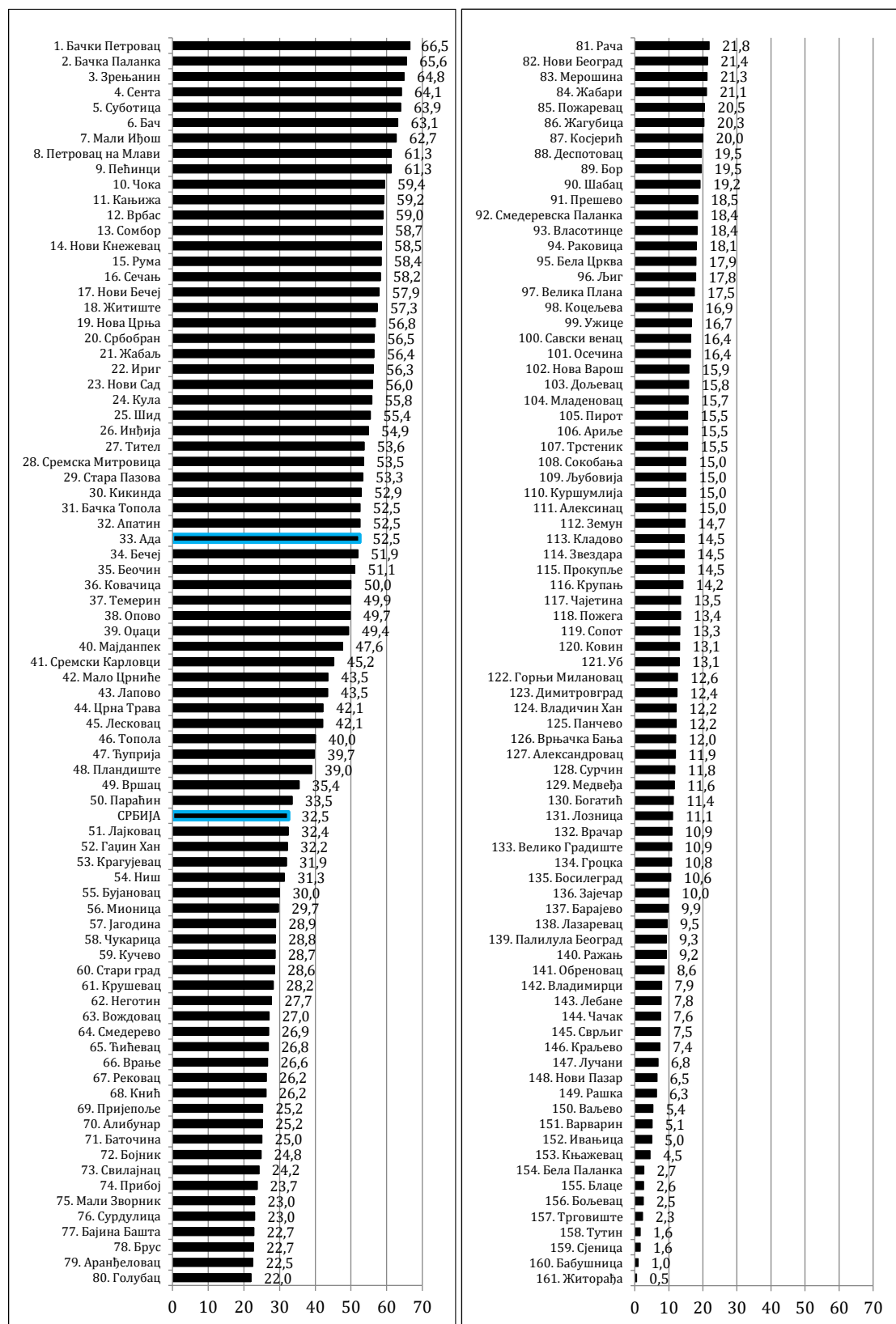
4. УПОРЕДНИ ПРИКАЗ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ПО ЛОКАЛНИМ САМОУПРАВАМА ЗА 2025. ГОДИНУ

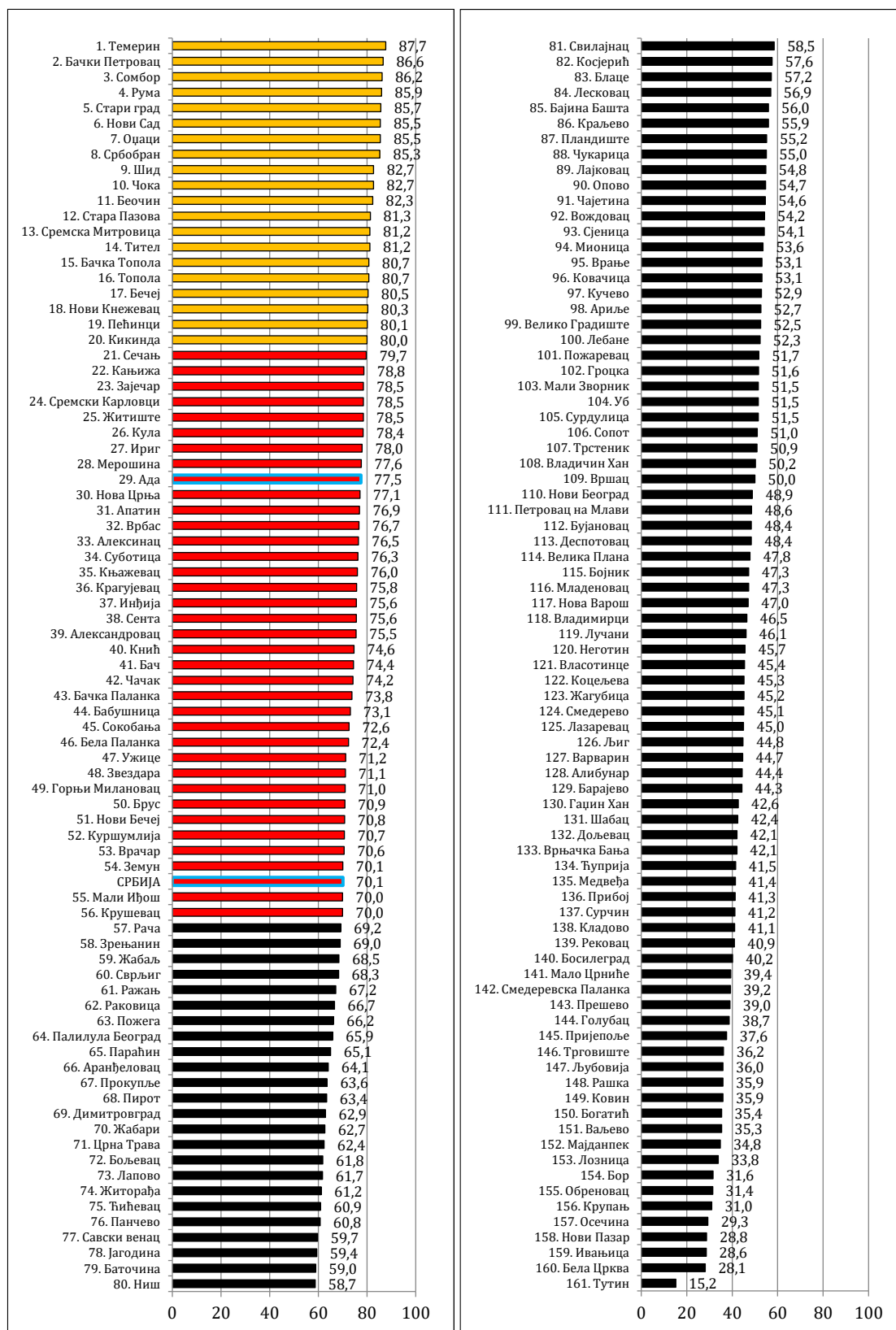
Дијаграм 4.1. % некористићења мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t по локалним самоуправама

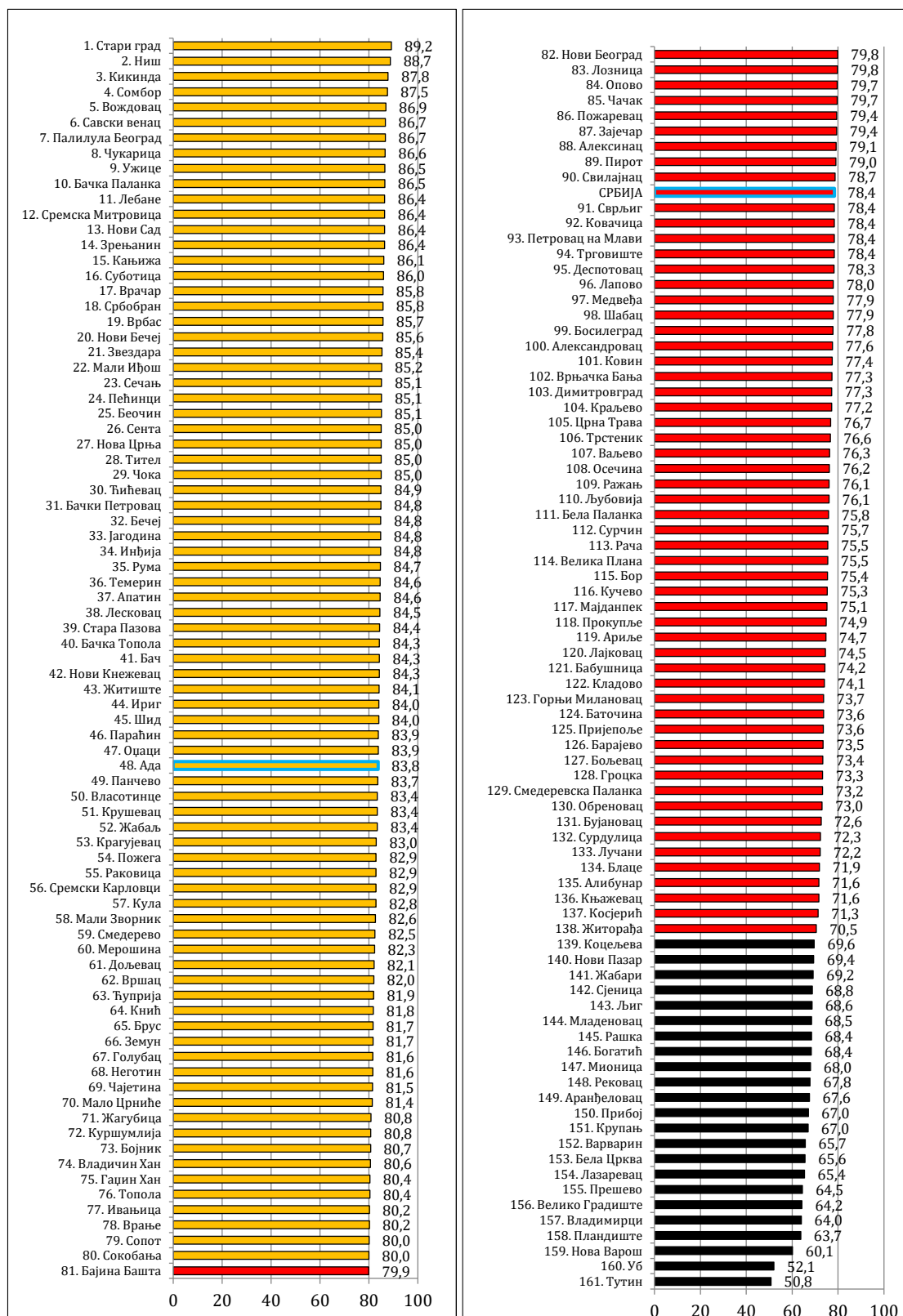
Дијаграм 4.2. % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама

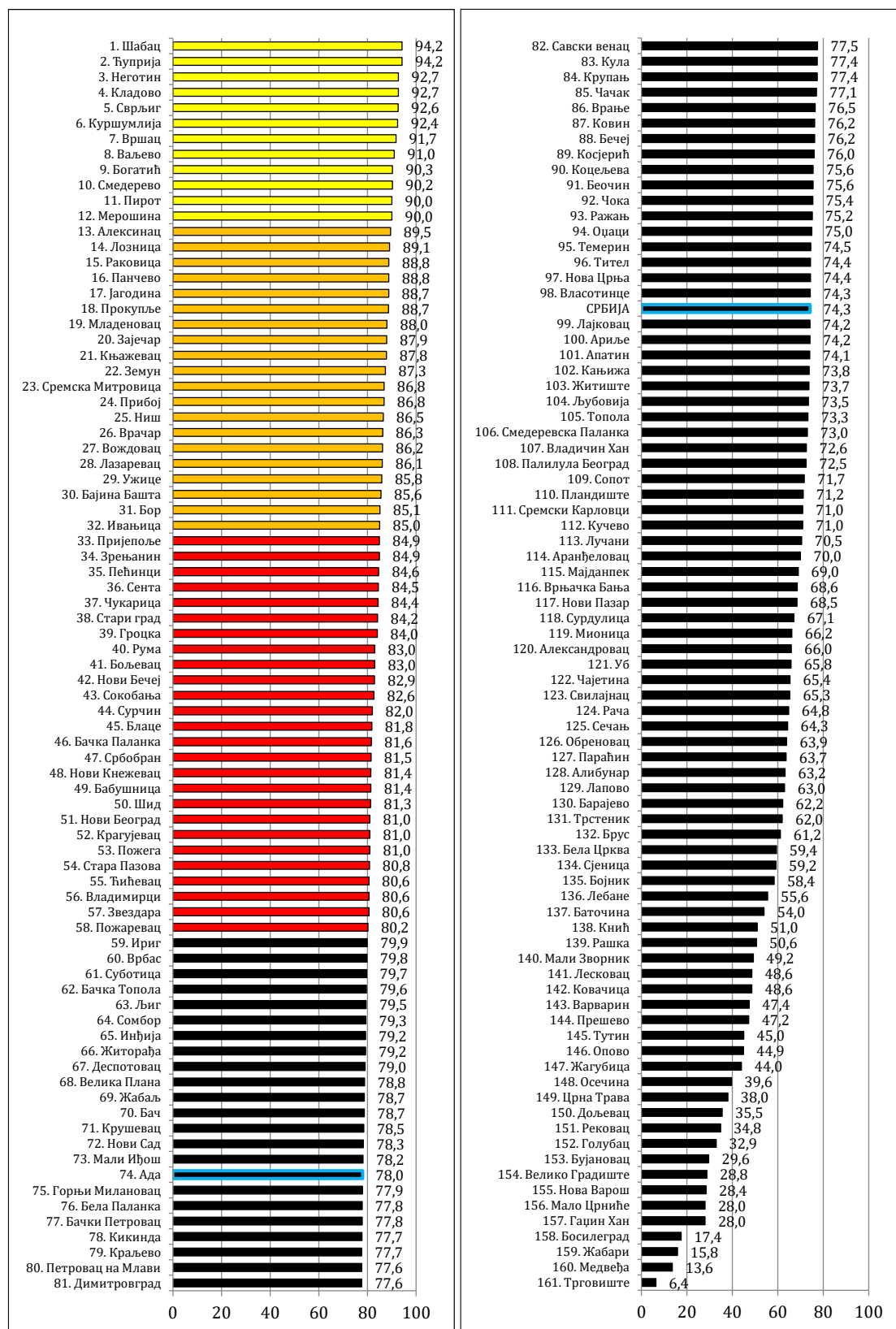
Дијаграм 4.3. % употребе сигурносног појаса на задњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама

Дијаграм 4.4. % употребе заштитних система за децу до 12 година по локалним самоуправама

Дијаграм 4.5. % правилног коришћења сигурносних појасева, односно дечијих система заштите у путничким аутомобилима по локалним самоуправама

Дијаграм 4.6. % који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за несемафорисане и несемафорисане пешачке прелазе) по локалним самоуправама

5. СИСТЕМАТИЗАЦИЈА КЉУЧНИХ ПРОБЛЕМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

Сагледавајући вредности индикатора безбедности саобраћаја за посматрану локалну самоуправу и поредећи их са резултатима за Републику Србију, као и са циљевима стратегије безбедности саобраћаја, кључни **проблеми безбедности саобраћаја** којима треба посветити пажњу на територији локалне самоуправе су:

- **Некоришћење мобилног телефона.** Иако је употреба мобилног телефона у путничким аутомобилима изнад националног просека, вредности за теретна возила и аутобусе су знатно ниже и налазе се у категорији веома ниских вредности. Ово указује на недовољно придржавање прописа о забрани коришћења мобилног телефона током вожње у овим категоријама возила.
- **Употреба сигурносног појаса на задњем седишту.** Коришћење сигурносног појаса на задњем седишту путничких аутомобила и даље је изразито ниско, а укупне вредности указују да овај индикатор остаје један од најкритичнијих проблема са становишта безбедности путника.
- **Употреба сигурносног појаса у ТВ и БУС возилима.** Упркос појединим повољним вредностима ван насеља, употреба сигурносног појаса код возача и сувозача теретних возила и аутобуса у целини је испод републичког просека. Значајан број вредности пада у категорију ниских или веома ниских вредности, указујући на висок ризик у овим категоријама.
- **Коришћење заштитних система за децу.** Употреба дечјих седишта је добра ван насеља, али у насељу и укупно гледано вредности су умерене и припадају зони средњих индикатора. Иако нема драстичних одступања, неопходан је даљи рад на подизању нивоа заштите деце у возилима.
- **Коришћење заштитних кацига.** Употреба кацига код моторциклиста и mopедиста је углавном на високом нивоу, са неколико индикатора који достижу и максималне вредности ван насеља. Међутим, у насељу се бележе нешто ниже вредности код возача mopеда и mopедиста, што указује на непотпуно придржавање мера заштите.
- **Понашање пешака.** Индикатори понашања пешака, укључујући прелазак на зелено светло, правилне преласке и безбедно понашање деце, изнад су националног просека и припадају категорији високих вредности. Ипак, неопходно је наставити са активностима усмереним на очување и даље унапређење безбедности пешака.

Агенција за безбедност саобраћаја
Бранко Стаматовић, в.д. директора

Приредили

Вељко Ђурчић
Бојана Миљковић
Младен Ковач
Ивана Панић
Катарина Митковић
Драгана Нојковић

Контакт подаци

Булевар Михајла Пупина 2 (источни улаз)
11070 Нови Београд
+381 11 3117 298
istrazivanja@abs.gov.rs

Штампа

Агенција за безбедност саобраћаја
2025. година

Сви подаци су јавно доступни у оквиру Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, кроз WEB GIS апликацију, на адреси <https://bazaabs.abs.gov.rs/absPortal/>.